

ÉSZREVÉTELNÜL VÁLTAK RÉSZESEIVÉ AZ ÉRZÉKENYÍTÉSNEK Egyenlő esélyekkel Zuglóban és Európában

BUDAPEST XIV. KERÜLET ZUGLÓ
ÖNKORMÁNYZATA

„Egyenlő esélyekkel Zuglóban és Európában” – Helyi közösségi kezdeményezések a fogyatékossgal élők és egészségesek együttélésének javítása, az integráció és a befogadás szintjének növelése érdekében a lakosság körében

testvérváros

2016

„Az esélyegyenlőség nem arról szól, hogy kimondjuk: az emberek egyenlők. Sokszínűek és különbözőek vagyunk, mindenkinek a saját igényeinek megfelelő segítséget kell nyújtanunk” – mondta Karácsony Gergely zuglói polgármester az Európa a polgárokért program keretében megvalósult rendezvény megnyitóján.

A projektben négy ország fogyatékos személyeivel foglalkozó szakemberei jutottak el Zuglóba, hogy tapasztalatokat cseréljenek az oktatás helyzetéről, a fogyatékkal élők munkavállalási lehetőségeiről és a vonatkozó európai uniós programokról.

Ezekről beszélgettünk Andrasek Rita, Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Polgármesteri Hivatal Pályázati Csoportjának csoportvezetőjével, és Kovács Orsolya pályázati referenssel.

Régi kapcsolat fűzi Zuglót a testvérvárosaihoz, ám most először fordult elő, hogy a fogyatékkal élők ügyében találkoztak az előljárók?

Az alapötletet az adta, hogy Zuglóban nagyon sok fogyatékkal élőket ellátó intézmény található. Itt működik a Vakok Általános Iskolája és Gimnáziuma, a Vakok Intézete, a Nagyothallók Általános Iskolája és Középiskolája, a Mozgásjavító Iskola, de dolgoznak nálunk országos mérőközpontok és számtalan civil szervezet is. Maga a kerület vezetése is elkötelezett a téma iránt.

Igen színes önkönl a testvérvárosi kör: cseh, lengyel, bolgár és román településekkel is tartják a kapcsolatot. Az ottani városvezetők mit szólnak az ötlethez?

Nagyon lelkesen jeleztek vissza, amikor megtudták, hogy a szokásos találkozókn most először ilyen jellegű szakmai prog-

rammal bővülne. Természetesen mindenütt működnek olyan intézmények és szervezetek, amelyek ezzel a körrel foglalkoznak, így Opava, Racibórz, Veliko Tarnovo, Csíkszásos és Alsórákos is örömmel elfogadta a meghívásunkat. Az érintett intézmények és civil szervezetek vezetői mellett ellátottak is érkeztek hozzánk.

Hatalmas szervezés előzheti meg azt, ha három napon át vendégül látnak nyolcvan embert. Mi volt a „menetrend”?

A pénteki konferenciát a Zuglói Civil Házban rendeztük – ez volt a szakmai programrészt. Előadások, prezentációk zajlottak, melyek során minden város bemutatkozhatott. Majd délután felkerekedtünk, és zuglói intézményeket látogattunk meg. Ám annyi volt a megbeszélnivaló, hogy még ott is zajlottak előadások – egészen este nyolcig! Ezalatt a Civil Házban – zuglói civil

szervezetek szervezésében – *Esélyegyenlőségi és Kulturális Fesztivállal* folytatódott a program. Kerekesszékes tánc csoport, látássérült versmondó, artista bohócok és énekesek szórakoztatták a közönséget.

Volt mód arra is, hogy a résztvevők kötetlenül beszélgessenek?

Hogyne, a közös étkezéseknél és a séták során. A vendégek fokozatosan oldódtak fel, egyre többet és egyre bátrabban kérdeztek. A második nap nyitottabb volt: szerettük volna a helyi lakosokat is bevonni, így a szokásos Gasztrofesztiválhoz esélyegyenlőségi programokkal kapcsolódtunk. A főzőversenyeken túl számos érzékenyítő programot szerveztünk: volt például kerekesszékes akadálypálya, szájjal festés és egykezes tízórai készítés. Nagyon jó, ha az ember bele tudja képzelni magát a másik helyzetébe, ha olyan feladatokkal szembesül, amit a fogyatékkal élőknek minden nap el kell végezniük, csak sokkal nehezebb feltételek között. De látássérült masszörket is igénybe lehetett venni: ennek természetesen nagy sikere volt.

Mennyire nyitottak a zuglóiak erre a témára? Az ilyen célzott programokon kívül van-e aktív kapcsolatuk a kerületben fogyasztékkal élőkkel?

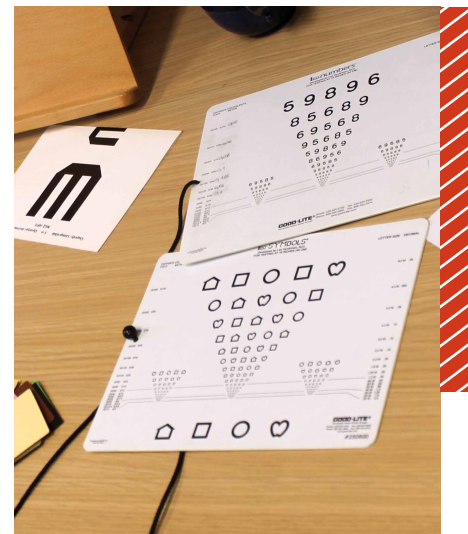
A kapcsolatleremtés nem megy magától. Mi azt valljuk, hogy a többségi társadalom képviselőinek, vagyis adott esetben nekünk kell erre „rászágnunk”. Hiszen bár működik nálunk az integráció (szokás óvoda és iskola

fogad enyhén sérült kicsiket, akiket utazó tanárok segítenek), az ellátott gyerekek és fiatalok nagy része szegregált intézményben él vagy tanul, mert ott kapják meg a szükséges speciális fejlesztést jó körülmények között. Tény azonban, hogy ez kicsit „bezárja” őket, amit az intézmények sokféle külső programmal igyekeznek ellensúlyozni. Azt már megtanultuk, hogy ehhez mindig kell valamilyen izgalmas program, ami amúgy is vonzza őket. Ugyanezt az elgondolást alkalmaztuk a felnőttek esetében: tudtuk, hogy a Gasztrofesztiválra sokan kíváncsiak, így észrevétlenül váltak részeseivé az érzékenyítésnek is: nem tartották erőltetettnek a dolgot.

A konferencia milyen tapasztalatokkal járt? Vannak-e jelentős különbségek a résztvevő országok ellátórendszerében?

Az előadásokat három témakörre bontottuk: oktatás, foglalkoztatás és uniós

pályázatok. Azt láttuk, hogy az oktatási rendszer mindenütt jól szervezett: minden fogyatékkal élő gyermek hozzájut a számára szükséges tanulási lehetőséghez az óvodától kezdve a felsőoktatásig. Lehet szakmát tanulni, érettségizni, egyetemre

menni. Ám az is kiderült, hogy a problémák mindenütt ezután kezdődnek, ott, ahol a sérült embernek ki kellene lépnie a felnőtt életbe, és ott önállóan boldogulnia: munkát vállalni, lakhatást teremteni. Itt már kevesebb a kapaszkodó.

Vélhetően bármilyen jól képzett is egy fogyatékkal élő személy, mindig szüksége lesz a többségi társadalom részéről némi pozitív diszkriminációra ahhoz, hogy boldogulni tudjon, hiszen az ő beilleszkedéséhez mindig kicsit több figyelem kell.

Ez igaz, de ez korántsem jelenti azt, hogy egy cég ne tudna profitálni abból, ha megváltozott munkaképességű személyt alkalmaz. Egy résztvevő például azt mesélte, hogy miután felvettek egy autista fiatal embert, akinek segítségre volt szüksége, pár hónapon belül azt tapasztalták, hogy ugrás-szerűen javult a csapatszellem, nőtt az egymás iránti figyelem és empátia a kollégák

között. Érdekes, hogy egyik vendégünk, a csehországi település alpolgármestere maga is vak, és azt mesélte, hogy bizony voltak nehézségei, mire elfogadták. Vannak pozitív példák, de sajnos nem ez az általános. Sok cég vezetése sajnos el sem jut addig, hogy megtapasztalhassa, mik lehetnek egy ilyen helyzet előnyei. Ami pedig az unióval kapcsolatos workshopot illeti: elsősorban arról esett szó, ki hogyan használja fel a kapott támogatásokat. Kiderült az is, hogy mindegyik másféle központi lehetőségek működnek, de összességében a szakemberek és civilek ugyanazokkal a kihívásokkal küzdenek, és jó, hogy itt hallhattak egymásról.

Ők maguk visszajelezték már? Kiderült, hogy számukra hasznos volt-e a program, mi maradt meg bennük?

Fontosnak tartjuk, hogy legyen visszajelzés, ezért kiküldtünk kérdőíveket, melyekre még várjuk a válaszokat. Számunkra azonban

már most is van tanulság: legközelebb megpróbáljuk kétnaposra tervezni a rendezvényt, hiszen nagyon feszített volt a tempó, és szerettük volna, ha mindenki szót kaphat. És bár a vendégek nagyon élvezték a programokat, a végére igencsak elfáradtak. Mi úgy gondoljuk, a legfontosabb az, hogy nálunk kapcsolatba kerülhettek egymással a különféle országokból érkezettek. Hogy hogyan használják ki az ebből adódó rengeteg lehetőséget, az már rajtuk múlik. •

KEMPF ZITA